

नियमित दिवाणी दावा ३३२/२०२१ नि. २४ वरील आदेश

वादी तर्फे प्रस्तुतचा अर्ज उप अधिक्षक भुमिअभिलेख शेवगाव यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून नेमणूक होवून त्यांचे मार्फत दावा मिळकतीची मोजणी होणेकामी दाखल केलेला आहे.

२. वादीच्या अर्जातील कथन थोडक्यात खालीलप्रमाणे,

वादीने प्रस्तुतचा दावा प्रतिवादी विरुद्ध निरंतराच्या ताकीद हुकूमासाठी तसेच दाव्यातील मिळकतीची मोजणी होवून ज्याच्या त्याच्या मिळकतीच्या हद्दी खुणा निश्चित करून वादीच्या क्षेत्रात प्रतिवादीने अतिक्रमण केले असल्यास ते अतिक्रमण कोर्ट कमिशनर यांनी नकाशात दर्शविण्यासाठी दाखल करण्यात आलेला आहे. वादी यांचे गट नं. ६५ याचे क्षेत्र ८ हेक्टर २० आर असे आहे. त्यामध्ये वादी नं. १ यांच्या नावावर १ हेक्टर १० आर क्षेत्र आहे. वादी नं. २ यांचे नावावर २ हेक्टर ०० आर क्षेत्र आहे. वादी नं. ३ यांचे नावावर १ हेक्टर ०० आर क्षेत्र आहे. वादी नं. ४ यांच्या नावावर २ हेक्टर ०० आर क्षेत्र आहे. वादी नं. ५ यांच्या नावावर १ हेक्टर १० आर क्षेत्र आहे. वादी नं. ६ यांच्या नावावर १ हेक्टर ०० आर क्षेत्र आहे याप्रमाणे ७/१२ ला नोंदी आहेत. सदरची गट नं. ६५ ही मिळकत वादी नं. १ ते ६ यांची वडीलोपार्जीत मालकी वहिवाटीची आहे व सर्व वादी एकत्रात गट नं. ६५ ची वहिवाट करून उपभोग घेत आलेले आहेत. सदर प्रतिवादी नं. १ याचे नावावर गट नं. ५६/१ मधील ० हेक्टर ६० आर क्षेत्र आहे. प्रतिवादी नं. १ व २ हे सख्खे भाउ आहेत व गट नं. ५६/१ मध्ये ते एकत्रात वहिवाट करत आहेत. गट नं. ६० याचे एकूण क्षेत्र ६ एकर ७२ आर असे असून प्रतिवादी नं. ३ यांचे नावावर १ हेक्टर ४० आर, प्रतिवादी नं. ४ यांच्या नावावर ० हेक्टर ५० आर, प्र.वा ५ व ६ यांच्या नावावर १ हेक्टर ३० आर, प्र.वा नं. ७ यांच्या नावावर १ हेक्टर ४६ आर व मिराबाई घनवटे यांच्या नावावर ० हेक्टर ८० आर क्षेत्र आहे.

प्रतिवादी नं. १ व २ यांची गट नं. ५६/१ ही मिळकत वादीच्या गट नं. ६५ च्या पश्चिमेस आहे व प्रतिवादी नं. ३ ते ७ यांची गट नं. ६० ही मिळकत वादीच्या गट नं. ६५ या मिळकतीच्या दक्षिणेस आहे. वादी व प्रतिवादी नं. १ व २ यांच्या मिळकतीच्या दरम्यान दक्षिणोत्तर असा सामाईक बांध होता व वादी व प्रतिवादी नं. ३ ते ७ यांच्या मिळकतीच्या दरम्यान पूर्व पश्चिम असा सामाईक बांध होता. प्रतिवादी नं. १ ते ७ हे एकमिलाफी एक विचारी आहेत व वादी हे अल्पसंख्याक समाजाचे आहेत. दावा दाखल करण्यापुर्वी प्र.वा क. १ ते ७ यांनी वादी व प्रतिवादीच्या गट नं. ६५ या मिळकतीमध्ये अतिक्रमण करण्यास सुरुवात केली. त्यावेळी वादीने प्रतिवादींना समजून सांगितले परंतु प्रतिवादीने वादींचे ऐकले नाही. म्हणून वादीने उपअधिक्षक

भुमिअभिलेख यांच्या कार्यालयात मोजणीसाठी अर्ज दिला होता त्यानुसार मोजणीदाराने मोजणीमध्ये वादीच्या गट नं. ६५ मध्ये अतिक्रमण केले असे सांगितले आहे. परंतू मोजणी नकाशामध्ये कोणी किती अतिक्रमण केले हे नमुद करण्यात आलेले नाही. त्यानंतर वादीने मोजणीबाबत संबंधित कार्यालयात तक्रार दिली होती परंतू त्याची दखल घेण्यात आली नाही. त्यानंतरही प्रतिवादी क्र. १ ते ७ यांनी वादीच्या मिळकतीमध्ये अतिक्रमण करण्याचे काम चालूच ठेवले. वादीने आमच्या मिळकतीत अतिक्रमण करू नका असे सांगितले असता त्याचे ऐकले नाही. त्यामुळे वादीने सदरचा अर्ज या न्यायालयात वादीच्या गट नं. ६५ मध्ये प्रतिवादी यांनी किती अतिक्रमण केले हे निश्चीत करण्यासाठी उपअधिक्षक भुमि अभिलेख कार्यालयामार्फत कोर्ट कमिशनरची नेमणूक करण्यासाठी व त्याबाबतचा नकाशा दाखल करण्यासाठी सदरचा अर्ज दाखल केला आहे.

३. सदरच्या अर्जावर प्रतिवादी क्र. १ व २ यांनी नि. २७ वर त्यांचे म्हणणे दिले व सदरचा अर्ज मान्य व कबूल नसल्याचे म्हटले आहे. तसेच गट नं. ६५ ची मोजणी केलेली होती व त्यासंदर्भातला अहवाल वादीला प्राप्त झालेला असून त्या अहवाला प्रमाणे प्रतिवादींनी कुठल्याही प्रकारचे अतिक्रमण केलेले नसल्याची बाब स्पष्ट झालेली असल्याचे म्हटले आहे. त्यामुळे वादीचा हेतू साध्य न झाल्यामुळे वादीने सदरचा खोटा अर्ज व दावा केला असल्याचे म्हटले आहे. तसेच वादी व प्रतिवादी यांच्या मिळकती या एकाच गटात नसल्याचेही म्हटले आहे. तसेच वादीला झालेली मोजणी मान्य नसल्यास व त्याबाबत काही शंका व आक्षेप असल्यास महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ नुसार जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांच्याकडे वादीने दाद मागावी असे म्हटले आहे. त्याचप्रमाणे हद्दीखुणा निश्चित करण्याबाबतचे अधिकार सदरच्या न्यायालयास नसलेबाबतचेही प्रतिवादीने म्हटले आहे.

४. वादीचा अर्ज, प्रतिवादीचे म्हणणे यांचे अवलोकन केले. दोन्ही विधीज्ञांचा युक्तीवाद ऐकला. सदरचा दावा हा वादीने अतिक्रमीत भागाचा कब्जा मिळण्यासाठी, आदेशात्मक मनाई हुकूमासाठी व निरंतराचे ताकिदीसाठी दाखल केलेला आहे. सदरच्या दाव्यामध्ये वादीचे म्हणण्याप्रमाणे प्रतिवादीने वादीचे मिळकतीवर अतिक्रमण केलेले आहे. त्यामुळे सदरील दाव्याचा योग्य तो निकाल हा दावा मिळकतीची मोजणी केल्यानंतरच गुण दोषांवर देता येवू शकतो. तसेच सदरील दावा हा स्थावर मालमत्ते बाबतचा असून त्यामध्ये दोन्ही पक्षांचे हितसंबंध गुंतलेले आहेत त्यामुळे योग्य तो न्याय होण्यासाठी आणि दाव्यातील गुंतागुंत कमी करण्यासाठी व न्यायाच्या दृष्टीने सदरील अर्ज मंजूर होणे

गरजेचे आहे. म्हणून खालील आदेश पारीत करण्यात येत आहे.

आदेश

१. अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
२. उपअधिक्षक, भुमि अभिलेख, शेवगाव यांची न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नेमणुक करण्यात येते.
३. न्यायालयीन आयुक्त यांना आदेशीत करण्यात येते की, त्यांनी संपूर्ण गट नं. ६५ ची मोजणी करून व हद्दीखुणा निश्चित करून दयाव्यात. तसेच कोर्ट कमीशनर यांनी मोजणी करून हद्दीखुणा बाबत व अतिक्रमणा बाबतचा नकाशा व अहवाल कोर्टात एक महिन्याच्या आत सादर करावा.
४. वादीने न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे मोजणीसाठीचा संपूर्ण खर्च भुमि अभिलेख यांच्या कार्यालयात परस्पर भरावा तसेच त्यांनी योग्य त्या कागदपत्रांची पुर्तता करावी.
५. कोर्ट कमीशनर यांनी दोन्ही पक्षांना अगाऊ नोटीस देवून मोजणीचे काम पूर्ण करावे.
६. मोजणी अंती अतिक्रमण दिसून आले तर ते नकाशात व अहवालात स्पष्टपणे नमुद करावे.
७. योग्य त्या पुर्ततेनंतर सदरील आदेशाची रिट पाठविण्यात यावी.

दि. २४/०७/२०२३

व्ही.बी.डोंबे
सह दिवाणी न्यायाधीश, क.स्तर
शेवगाव.